

MAGDALENA LASKOWSKA

Muzeum Narodowe w Krakowie

KATARZYNA PODNIESIŃSKA

Muzeum Narodowe w Krakowie

Konkurs na ekslibris Biblioteki Numizmatycznej Muzeum Narodowego w Krakowie

ABSTRACT: *The Bookplate Contest Held by the Numismatic Library of the National Museum in Krakow*

The article describes the bookplate contest of the Numismatic Library at the National Museum in Krakow which was organized in 1918 and announced in the journal *Exlibris*. Despite the fact that the organizers planned for the possibly broadest framework of the entire project, allowing the participants to create their own preferred design, not necessarily of a strictly numismatic character, and despite the relatively large number of the submitted works (70!), the awarded design had never been carried out.

The National Museum in Krakow preserves 58 design works submitted to the above-mentioned contest, with a majority of them identified and attributed to the specific authors. In this group of designs, the Lviv circles are particularly well represented, to name only such authors as Julia Smolkówna, Wanda Korzeniowska, Maria Podlewska, Kamilla Rosenfeld, Anna Harland-Zajączkowska, Fryderyka Kállay, and Jadwiga Szeptycka. Other noteworthy designs include those submitted by Wanda Barabaszówna, Stanisław Adamczyk, and Kajetan Stefanowicz from Krakow, Dora Mukułowska (Posen), Witold Giźbert-Studnicki (Siersza Wodna near Trzebinia). Finally, out of the best four works submitted, the jury selected the designs by Romuald Mękicki on the emblem *Kontramarka* (1st Prize) and Witold Giźbert-Studnicki on the emblem *Rex* (2nd Prize). All the submitted *ex libris* designs had been exhibited at the Cloth Hall in Krakow in 1918.

Further on, the article describes the circumstances leading to the announcement of the contest and presents a brief outline of the earlier initiatives undertaken by the private libraries and museum establishments in Poland with the aim of creating and adopting their own bookplates for the collections in their possession. The designs with the themes closely associated with numismatic iconography have been subjected to form and content analysis.

KEY WORDS: *exlibris*, Numismatic Library, National Museum in Krakow, Rudolf Mękicki, Marian Gumowski, the bookplate contest

ABSTRAKT: Artykuł poświęcony jest konkursowi na ekslibris Biblioteki Numizmatycznej Muzeum Narodowego w Krakowie, który został rozpisany w roku 1918 i ogłoszony na łamach czasopisma *Exlibris*. Pomimo że organizatorom chodziło o jak najszerszy zasięg tego przedsięwzięcia, gdyż prace mogły być poświęcone dowolnej tematyce, niekoniecznie ściśle związanej z numizmatyką, i nadesłano ich stosunkowo dużo, bo aż 70, do realizacji zwycięskiego projektu nie doszło.

W zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie przechowywanych jest 58 prac nadesłanych na wspomniany konkurs, spośród których większość udało się zidentyfikować i przypisać określonym autorom. W grupie tej zdecydowaną przewagę miało środowisko lwowskie, z którego rysunki nadesłały Julia Smolkówna, Wanda Korzeniowska, Maria Podlewska, Kamilla Rosenfeld, Anna Harland-Zajączkowska, Fryderyka Kállay i Jadwiga Szeptycka. Z Krakowa wpłynęły propozycje Wandy Barabaszówny, Stanisława Adamczyka i Kajetana Stefanowicza, z Poznania Dory Mukułowskiej, a z Sierszy Wodnej koło Trzebini Witolda Giźbert-Studnickiego. Ostatecznie z 4 najlepszych prac jury wybrało projekty Romualda Męckiego o godle „Kontramarka” (I nagroda) i Witolda Giźbert-Studnickiego o godle „Rex” (II nagroda). Wszystkie nadesłane projekty ekslibrisów zostały zaprezentowane publiczności na wystawie w Sukiennicach w roku 1918.

Tekst przedstawia sytuację, w której doszło do ogłoszenia konkursu, oraz podaje krótki zarys wcześniejszych inicjatyw bibliotek prywatnych oraz instytucji muzealnych na ziemiach polskich, mających na celu stworzenie własnego znaku dla kolekcji. Analizie formalnej i treściowej zostały poddane te projekty, których temat ściśle związany był z ikonografią numizmatyczną.

SŁOWA KLUCZOWE: *exlibris*, Biblioteka Numizmatyczna, Muzeum Narodowe w Krakowie, Rudolf Mękicki, Marian Gumowski, konkurs na *exlibris*